

लफाफा संस्कृति दियां करामातां

□ डॉ० सत्यपाल श्रीवत्स

लोकतन्त्र दे इस युग च स'ब्बनी गी हक्क पुजदा ऐ जे अगैं बधन ते तरक्की करन, अपना बस्तार करन ते अपनियां लत्तां अपनी मर्जी दे मताबक फलान।

विश्व स्तर पर विज्ञानक ते तकनीकी तरक्की दे कन्नै-कन्नै सभ्यता ने बी तरक्की कित्ती। लोकें दियां सुख-सुवधां-बधियां। बिजलियां, नलके, सड़कें बगैरा दा जाल ग्रां-ग्रां च ते घरें-घरें तक बिछी जा करदा ऐ। जगह-जगह स्कूल सरकारी बी ते इंग्लिश मीडियम आकर्षक ते लच्छेदार नां आहलियां अकैडमियां बी दड़ा-दड़ खु'लदियां जा करदियां न। निकके-निकके जागत-कुड़ियां उल्टी-सिद्धियां गंढी (Knots) देइयै टाइयां ते स्कर्टी पाइयै 10-10 किलोग्राम दे बस्ते चुकिक्यै इनें अकैडमियैं पास्सै द्रौड़दे लभदे न। उद्धर बड़े-बड़े शैहरें च दैत्याकार कारखाने खु'ल्ला करदे न जिंदे च दिन-रात कई किस्में दे माल-मत्ते ते घरेलू लोड़ा दियां चीजां त्यार होआ करदियां न। गल्ला दा लुब्बे-लुवाव एह ऐ जे हर-पासै विकास गै विकास होआ करदा ऐ। नेही हालती च ज़रूरी हा जे विश्व-संस्कृति बी अपनियां लत्तां फलांदी, अपनियां सीमां अगैं बधांदी ते नमें-नमें रूपैं ते शलैपैं कन्नै साढ़े सामनै औंदी। चित्तरकला, संगीत, मूर्तिकला ते बास्तुकला दे खेतर च ओह ज़रूर अगैं बधी ऐ ते उन उनें खेतरें च नमें-नमें आयाम छूहियै प्रशंसा ते बाह-बाही हासल कित्ती ऐ, पर बदलदे युग दे प्रभाव च आइयै ओह नमें-नमें नाएं कन्नै अपने नमें-नमें रूपैं, उपरूपैं ते अपरूपैं कन्नै बी सामनै आई ऐ। एह बी इक खुशी आहली गल्ल ऐ जे उन इनें रूपैं, उपरूपैं ते अपरूपैं आहले अपने चेहरे गी विश्वव्यापी रूप देइयै अन्तर-राश्ट्री मान्यता हासल करी लेई ऐ। हल्लैं तक इसदे जेहडे उपरूप ते अपरूप सामनै आए न ओह इस चाली न-अंकल-संस्कृति, बोट संस्कृति चाह-संस्कृति, चापलूस-संस्कृति, मीटिङ्ग-संस्कृति, पॉप संस्कृति, लफाफा-संस्कृति ते गण-संस्कृति। संस्कृति दे एह सारे गै उपरूप अपरूप अज्ज बड़े मशहूर होई गेदे न ते अपना-अपना प्रभाव फलाने ते पैर जमाने आस्तै जद्दो-जैहद करा करदे न। संस्कृति दे इनें उपरूपैं ते अपरूपैं गी दिक्खियै इयां सेही होंदा ऐ जे एह संस्कृति भगवान् दी योगमाया कोला घटू नेई ऐ जेहडी केइयें रूपैं च संसार च आइयै अपने प्रभाव ते चमत्कार दसदी ऐ। इत्थें अस फिलहाल इसदे दूए रूपैं दों गल्ल छोड़ी दिन्ने आं। उंदे बारे च चर्चा कुतै फ्ही करगे सिर्फ लफाफा-संस्कृति दे चमत्कार ते करामातें बाँ चर्चा करन लगे आं। एह ते सब जानदे

ਨ ਜੇ ਲਫਾਫਾ-ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਅਜ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੰਗ ਬਨੀ ਗੇਦੀ ਏ ਭਾਏਂ ਇਧਾਂ ਆਖੋ ਜੇ ਪਥਾਧ ਗੈ ਬਨੀ ਗੇਦੀ ਏ। ਜਿਧਾਂ ਅਸ ਜਿੰਦਗੀ ਦਿਧੋਂ ਹੋਰਨੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨੇਈ ਰੇਹੀ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਗੈ ਲਫਾਫੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੀਨਾ ਬੀ ਮੁਹਾਲ ਹੋਈ ਸਕਦਾ ਏ। ਹਟਿਆ ਦਾ ਭਾਏਂ ਚੌਲ, ਆਟਾ, ਦਾਲੀਂ ਬਗੈਰਾ ਆਹਨਨਿਧਾਂ ਹੋਨ, ਭਾਏਂ-ਫਲ, ਸਬਜ਼ਿਆਂ, ਪਨੀਰ, ਦੇਹੀਂ, ਦੁੜ੍ਹ ਬਗੈਰਾ ਖਰੀਦੀ ਆਹਨਨਾ ਹੋਏ ਪਲਾਸਟਕ ਦੇ ਲਫਾਫੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਮਮ ਨੇਈ ਚਲੀ ਸਕਦਾ।

ਕੁਝੈ ਜਮਾਨੇ ਚ ਰਾਸ਼ਨ, ਫਲ-ਸਬਜ਼ਿਆਂ ਕਪੱਡੇ-ਲਤੇ ਤੇ ਪੈਸੈ-ਧੇਲੇਂ ਆਸਤੈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਕਪੱਡੇਂ ਦੇ ਮੁਦਟੇ ਥੈਲੇ-ਥੈਲਿਆਂ ਬਨਾਇਆਂ ਜਨਦਿਆਂ ਹਾਂ। ਅਜ ਤਨੋਂ ਗੀ ਹਤਥੋਂ ਚ ਲੇਡੀਅੰ ਬਜਾਰ ਜਾਨਾ ਜਾਂ ਤੇ ਕਸਰੇ ਸ਼ਾਨ ਸਮਝੇਆ ਜਨਦਾ ਏ ਜਾਂ ਦਕਿਆਨੂਸੀ ਖ਼ਾਲ ਜਾਂ ਅਸਭਿ ਤੇ ਜਾਹਲ ਹਰਕਤ। ਗਲਲ ਬੀ ਸਚਵ ਏ ਜੇਕਰ ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਹਲਕਾਈ, ਸਬਜ਼ੀ-ਫਰੋਸ਼ ਤੇ ਬੇਕਰੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਬੇਚਨੇ ਆਹਲੇ ਅਸੇਂ-ਤੁਸੇਂ ਗੀ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਲਫਾਫੇਂ ਚ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਦੁਦਖ-ਦੇਹੀਂ ਬਗੈਰਾ ਦੇਨੇ ਆਸਤੈ ਤਾਰ ਨ ਤਾਂ ਕੇਹ ਲੋਡੇ ਏ ਘਰਾ ਦਾ ਮੈਲੇ-ਕਚੈਲੇ ਥੈਲੇ ਚੁਕਿਕਾਈ ਜਾਨੇ ਦੀ?

ਏਹ ਗਲਲ ਸ 'ਵੈ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਰਕਖਨੇ ਆਹਲੇ ਤੇ ਪਢੇ-ਲਿਖੇ ਦੇ ਜਾਨਦੇ ਗੈ ਨ ਜੇ ਪੈਹਲੇਂ ਜਾਂ ਤੇ ਚਿਟਠੀ-ਪਤਤਰੀ ਖੇਜਨੇ ਆਸਤੈ ਢਾਕ ਮੈਹਕਮੇਂ ਪਾਸੇਆ ਲਫਾਫੇ ਛਾਪੇ ਜਨਦੇ ਹੋ ਤੇ ਜਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਤੇ ਖਾਕੀ ਕਾਗਜ਼ੇਂ ਦੇ ਲਫਾਫੇ ਬਨਾਇਅੰ ਦਕਾਨਦਾਰਾਂ ਗੀ ਚੀਜ਼ ਪਾਇਅੰ ਬੇਚਨੇ ਆਸਤੈ ਦੇਇਅੰ ਅਪਨੀ ਰੋਜ਼ੀ ਚਲਾਨੇ ਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਦਸੇਂ-ਪਨਦੇਂ ਕਿਉਂ ਥਮਾਂ ਪਲਾਸਟਕ ਦੇ ਲਫਾਫੇਂ ਅਪਨਾ ਨੇਹਾ ਬਸ਼ਤਾਰ ਕਿਤਾ ਜੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇੰਦੇ ਤੁਧਰ ਗੈ ਨਿਰੰਭਰ ਹੋਈ ਗੇ। ਇਨਾ ਗੈ ਨੇਈ ਇਨੋਂ ਗਰੀਬ-ਗੁਰਬੇਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਤੁਧਰ ਬੀ ਗਲਬਾ ਪਾਈ ਲੇਆ ਕੀ ਜੇ ਇੰਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਰਾਹੋਂ ਹੋਂਦਾ ਏ ਜਦ ਕੇ ਕਾਗਜ਼ੀ ਲਫਾਫੇ ਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਹਤਥੋਂ ਕਨੈ ਬਨਾਂਦੇ ਨ। ਇਸ ਲੇਈ ਇੰਦਾ ਮਕਾਬਲਾ ਅਸਮੰਭਵ ਏ। ਇਸਾਂ ਕਰੀ ਕਾਗਜ਼ੀ ਲਫਾਫੇ ਦੀ ਡਿਮਾਣਡ ਘਟੀ ਗੇਈ ਏ। ਘਟੈ ਬੀ ਕੀ ਨੇਈ, ਕਾਗਜ਼ੀ ਲਫਾਫੇ ਦੀ ਨਾਂ ਤਾਂ ਨੇਈ ਕਵਾਲਟੀ ਏ ਨਾਂ ਗੈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਤੁਨੀ ਕਵਾਂਟੀ ਚ ਪੈਦਾਬਾਰ।

ਇਸ ਬਾਰੇ ਚ ਅਸ ਇਅੰ ਆਖੀ ਸਕਨੇ ਆਂ ਜੇ ਅਸਲ ਚ ਜਿਸ ਲਫਾਫਾ-ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਨੇ ਡਾਕ-ਲਫਾਫੇ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ੀ ਲਫਾਫੇਂ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਕਿਉਂ ਜਨਮ ਲੇਆ ਹਾ ਓਹ ਤੁਸਦਾ ਆਦਿ ਕਾਲ ਜਾਂ ਬਾਲਕਾਲ ਹਾ ਤੇ ਹੂਨ ਤੇ ਇਸਦਾ ਜੋਕਨ ਕਾਲ ਏ। ਕੀ ਜੇ ਮਾਹਨੂ ਦੇ ਜੋਕਨ-ਕਾਲ ਚ ਗੈ ਤੁਸਦੇ ਚ ਰੰਗੀਲਾਪਨ ਤੇ ਮਸ਼ਤਾਨਾਪਨ ਔਂਦਾ ਏ ਇਸਲੇਈ ਲਫਾਫਾ-ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਦਾ ਬੀ ਇਸਲੈ ਜੋਕਨ ਕਾਲ ਏ। ਇਸਾਂ ਲੇਈ ਤੁਸਦੇ ਕੇਈ ਰੰਗ-ਰੂਪ ਤੇ ਨਿਕਕੇ-ਕਡੂ ਨਖਰੇ ਰੋਜਾਨਾ ਦਿਕਖਨੇ ਚ ਔਂਦੇ ਨ। ਪਰ ਜਿਸਲੈ ਲਫਾਫਾ-ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਅਪਨੇ ਬਚਪੁਨੇ ਚ ਹੀ ਤਾਂ ਓਹ ਗਰੀਬ-ਗੁਰਬੇਂ ਦਾ ਪਾਲਨ ਪੋਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੋਂਦੀ ਹੀ। ਪਰ ਹੂਨ ਜਿਸਲੈ ਏਹ ਜਵਾਨੀ ਚ ਆਈ ਤਾਂ ਮੀਰੇਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਚ ਜਾਈ ਪੇਈ। ਹੂਨ ਤੇ ਲਫਾਫੇ ਤੱਦਿਧਿਆਂ ਫੈਕਟਰਿਅਂ ਚ ਦੜਾਦੜ ਤਾਰ ਹੋਇਅੰ ਮਾਰਕਿਟ ਚ ਆਇਅੰ ਲੋਕੋਂ ਦੀ ਸੁਖ-ਸੁਵਧਾ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਨਾ ਕਰਦੇ ਨ।

ਅਸਲ ਚ ਪਲਾਸਟਕ ਦੇ ਇਨੋਂ ਲਫਾਫੇਂ ਦੇ ਆਵਿਕਾਰ ਆਸਤੈ ਲੋਕੋਂ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸ਼ਤ ਮਾਂਗ ਬੀ ਏਹ ਹੀ। ਜਿਨੋਂ ਦਿਨੋਂ ਏਹ ਲਫਾਫੇ ਨੇਈ ਹੋ ਤਾਂ ਕਾਗਜ਼ੀ ਲਫਾਫੇ ਚ ਕੇਈ ਬਾਰੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਪਾਂਦੇ ਸਾਰ ਗੈ ਓਹ ਫਟੀ ਜੰਦਾ ਹਾ ਜਾਂ ਰਸ਼ਤੇ ਚ ਫਟੀ ਜੰਦਾ ਹਾ ਤਾਂ ਖਰੀਦਨੇ ਆਹਲੇ ਦਾ ਖਾਸਾ ਨਕਸਾਨ ਹੋਈ

ਜੰਦਾ ਹਾ ਇਸਲੇਈ ਤਨੇ ਲਫਾਫੇਂ ਦੀ ਅਲਧਾਵੁ ਜਾਂ ਕਣਭੰਗੁਰਤਾ ਦਾ ਅਹਸਾਸ ਬਨਾਨੇ ਆਹਲੇ ਗੀ, ਦਕਾਨਦਾਰ ਗੀ, ਗਾਹਕ ਗੀ ਤੇ ਘਰੋਂ ਚ ਜਨਾਨਿਧੀਂ ਸੱਬਨੀ ਗੀ ਹੋਂਦਾ ਹਾ। ਇਸਲੇਈ ਸੱਬੈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਗੋਂ ਇਥੈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ, ਨੇਹ ਲਫਾਫੇ ਬਨਨ ਜੇਹਡੇ ਪਕੇ-ਪੁਖੇ ਬੀ ਹੋਨ ਤੇ ਦਿਕਖਨੇ ਗੀ ਸ਼ੈਲ-ਖੂਬਸੂਰਤ ਬੀ। ਖੀਰ ਤੰਦੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸੁਨੀ। ਆਖਦੇ ਨ ਆਵਥਕਤਾ ਆਵਿ਷ਕਾਰ ਦੀ ਜਨਨੀ ਹੋਂਦੀ ਏ ਤੇ ਏਹ ਬੀ ਕੁਤੈ ਪਢਨੇ ਚ ਆਯਾ- “Voice of people is the voice of God” ਲੋਕੋਂ ਦੀ ਅਵਾਜ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਅਵਾਜ ਹੋਂਦੀ ਏ। ਬਸ, ਇਧਾਂ ਹੋਆ ਹਾ ਜਨਮ ਪਲਾਸਟਕ ਦੇ ਲਫਾਫੇਂ ਦਾ। ਸ਼ਹਿਰ ਏ ਜੇ ਇੰਦਾ ਜਨਮ ਕੋਈ ਅਸਾਨੀ ਕਨੈ ਨੇਈ ਏ ਹੋਏ ਦਾ। ਏਹ ਲੋਕੋਂ ਦਿਧੇਂ ਅਰਦਾਸੇਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਏ। ਇਕ ਮਿੰਟ ਆਸਟੈ ਜੇਕਰ ਏਹ ਲਫਾਫੇ ਨੇਈ ਬਨਦੇ ਤਾਂ ਅਜ਼ਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਕਿਨਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੋਨਾ ਹਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਚ ਪਾਠਕ ਅਧੂਂ ਅਂਦਾਜਾ ਲਾਈ ਲੈਨ। ਇੰਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਨੈ ਲੋਕੋਂ ਦਾ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਿਧੈ ਸ਼ਕੀਨ ਗਭਰੁਏਂ ਦਾ ਥੈਲੋਂ ਕੋਲਾ ਤੇ ਛਟਕਾਰਾ ਹੋਆ। ਗੰਭੀਰਤਾ ਕਨੈ ਸੋਚੇਅਾ ਜਾ ਤਾਂ ਇਨੇ ਲਫਾਫੇਂ ਦਾ ਆਵਿ਷ਕਾਰ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਨੀ ਗੇਦੀ ਹੀ ਕੀ ਜੇ ਥੈਲੇ ਲੇਇਧੈ ਬਜਾਰ ਸੌਂਦੇ ਆਸਟੈ ਜਾਨਾ ਅਜਕਲ ਸ਼ਟੇਟਸ ਦੇ ਖਲਾਫ ਗਲਲ ਏ। ਤਾਂ ਇੰਦੇ ਬਨਨੇ ਚ ਸਾਡੇ 30-40 ਸਾਲ ਪੈਹਲੋਂ ਦੀ ਬੁਜੁਰਗ ਪੀਂਫੀ ਦਾ ਸ਼ੀਰਵਾਦ ਜ਼ਰੂਰ ਏ। ਓਹ ਆਖਦੇ ਹੋਂਦੇ ਹੋ ਜੇ ਐਸਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਆਉਨਾ ਏ ਜੇ ਚੌਲ-ਆਟੇ ਬੀ ਲਫਾਫੇਂ ਚ ਪਾਇਧੈ ਬੇਚੇ ਜਾਨੇ ਨ ਅਰਥਾਤ ਮਾਂਗਹਾਈ ਇੰਨੀ ਹੋਈ ਜਾਨੀ ਏ ਜੇ ਚੌਲ-ਆਟੇ ਜਨੇਹਿਧਾਂ ਬੋਰਿਧੈਂ ਚ ਪਾਇਧੈ ਬੇਚਿਧਾਂ ਜਾਨੇ ਆਹਲਿਧਾਂ ਚੀਜਾਂ ਬੀ ਲਫਾਫੇਂ ਚ ਪਾਇਧੈ ਬੇਚਿਧਾਂ ਤੇ ਖਰੀਦਿਧਾਂ ਜਾਨੀਧਾਂ ਨ। ਕਿਨੀ ਸਚੀ ਸਿੜ੍ਹ ਹੋਈ ਏ ਤੰਦੀ ਭਵਿਕਖ ਵਾਣੀ। ਮਾਂਗਹਾਈ ਦੇਵੀ ਤੇ ਇਨੇ ਲਫਾਫੇਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਨੈ ਅਜ਼ਜ ਚੌਲ, ਦਾਲ, ਆਟਾ ਬਗੈਰਾ ਗੈ ਨੇਈ ਬਲਕੇ ਦੁਦਧ, ਦੇਹੀਂ, ਘ੍ਯੋ ਬਗੈਰਾ ਬੀ ਇਨੇ ਲਫਾਫੇਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਨੈ ਸਥਾ ਕਿਸ ਖਰੀਦਨਾ ਤੇ ਬੇਚਨਾ ਸਖਲਲਾ ਹੋਈ ਗੇਦਾ ਏ। ਹੂਨ ਪਾਠਕ ਅਧੂਂ ਸਮਝੀ ਸਕਦੇ ਨ ਜੇ ਬਜੁਗੋਂ ਦੀ ਭਵਿਕਖਬਾਣੀ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਓਹ ਜ਼ਮਾਨਾ ਹੂਨ ਆਈ ਗੈ ਗੇਅਾ ਏ। ਮਾਂਗਹਾਈ ਦੀ ਰਾਖਸੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਭੈਂਕਰ ਮੂਹ ਬਾਕੇਆ ਤਾਂ ਗੈ ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਦੇਵੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਲਫਾਫਾ-ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਆਹਲਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟ ਕਿਤਾ ਏ। ਅਜ ਜਿਦਧਰ ਦਿਕਖੋ ਪਲਾਸਟਕ ਦੇ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਲਫਾਫੇਂ ਦਾ ਗੈ ਬੋਲ-ਬਾਲਾ ਏ। ਏਹ ਲਫਾਫੇ ਲਕਖੋਂ ਦੀ ਤਦਾਦ ਚ ਰੋਜ ਫੈਕਟਰਿਧੈਂ ਚ ਤਧਾਰ ਹੋਆ ਕਰਦੇ ਨ ਤੇ ਕੰਡਲੋਂ ਚ ਬਜ਼ੀ-ਬਜ਼ੀ ਬਾਹਰ ਆਵਾ ਕਰਦੇ ਨ ਤੇ ਹਰ ਦਕਾਨਾ ਪਰ-ਭਾਏਂ ਓਹ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਹੋਏ ਤੇ ਭਾਏਂ ਲੁਹਾਇਧੈ ਦੀ, ਭਾਏਂ ਫਲ-ਸਬਜ਼ੀ ਦੀ ਹੋਏ ਤੇ ਭਾਏਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਬੇਕਰੀ ਬਗੈਰਾ ਦੀ, ਹਰ ਜਗਹ ਇਨੇ ਲਫਾਫੇਂ ਤੱਥੀਂ ਅਪਨਾ ਖਾਸ ਥਾਹਰ ਬਨਾਏ ਦਾ ਹੋਂਦਾ ਏ। ਕਦੈਂ ਕਾਗਜੋਂ ਦੇ ਲਫਾਫੇ ਬਨਾਨੇ ਦਾ ਕਮ ਘਰੇਲੂ-ਲਘੂ ਤਦ੍ਧੋਗੋਂ ਦੇ ਅਨਤਰਗਤ ਗੈ ਆਂਦਾ ਹਾ ਜਦ ਕੇ ਹੂਨ ਲਫਾਫਾ-ਇੰਡਸਟਰੀ ਜੇਕਰ ਹੈਂਕੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਚ ਨੇਈ ਤਾਂ ਮੀਡਿਯਮ ਟ੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਤੇ ਆਖੀ ਗੈ ਜਾਈ ਸਕਦੀ ਏ।

ਅਜਕਲ ਤੇ ਲੋਕ-ਮਰਦ, ਜਨਾਨਿਧਾਂ, ਜੁਆਂਟਡੀ ਕੁਡਿਧਾਂ ਤੇ ਗਭਰੁ ਜਾਗਤ ਘਰਾ ਦਾ ਪੂਰੀ ਟਸ਼-ਪਸ਼ ਤੇ ਸ਼ਕੀਨੀ ਕਿਫਿਧੈ ਨਿਕਲਦੇ ਨ ਤੇ ਅਪਨੇ ਇਦਧਰ-ਉਦਧਰ ਦੇ ਕਮਮ-ਕਾਜ (ਸਰਕਾਰੀ, ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ) ਮਕਾਇਧੈ ਬਾਪਸ ਆਂਦੇ ਮੌਕੇ ਸਬਜ਼ੀ, ਫਲ, ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤਾ ਦਿਧਾਂ ਚੀਜਾਂ ਨਿਕਕੇ ਬਡੇ ਲਫਾਫੇਂ ਚ ਪਾਇਧੈ ਸ਼ਾਮ ਬੇਲਲੈ ਅਪਨੇ-ਅਪਨੇ ਘਰ ਪੁਜਦੇ ਨ। ਸ਼ਾਮ ਬੇਲਲੈ ਬਜਾਰ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਚਾ, ਜਾਂ ਕੁਸੈ ਗ੍ਰਾਂ ਦਿਧੇਂ ਦਕਾਨੇਂ ਚਾ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ, ਬਸ਼ੇਂ, ਕਾਰੋਂ, ਸ਼੍ਕੂਟਰੋਂ ਤੇ ਮੈਟਾਡੋਰੋਂ ਚ ਚਢ੍ਹਦੇ ਬੇਲਲੈ ਲੋਕੋਂ ਗੀ ਦਿਕਖੋ ਤਾਂ ਅਜੀਬ ਨਜ਼ਾਰਾ ਸਾਮਨੈ ਆਂਦਾ ਏ। ਕੇਇਧੇਂ ਦੇ, ਹਤਥੇਂ ਚ ਆਲੂ, ਪਾਜ, ਭਟਠੇ

ਬਗੈਰਾ ਸਭਿਯਾਂ ਰੰਗ-ਬਰਗੇ ਲਫਾਫੇ ਕਨੈ ਸ਼ੋਭਦੇ ਲਭਦੇ ਨ, ਕੇਇਂਦੇ ਦੇ ਹਤਥੋਂ ਚ ਦਾਲ, ਮਸਾਲੇ, ਮਠੇਆਈ ਬਗੈਰਾ ਆਹਲੇ ਲਫਾਫੇ ਕਨੈ ਸਜ਼ਾਰਦੇ ਹਾਂਦੇ ਨ ਜਦ ਕੇ ਕੇਈ ਜੁਆਨ-ਮਟੇਆਂ ਦੇ ਹਤਥੋਂ ਚ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਸਾਡਿਯੇ, ਸ਼ਾਲੇਂ ਤੇ ਕਟ-ਪੀਸੇਂ ਕਨੈ ਭਰੋਏ ਦੇ ਪਿਨ੍ਟੇਡ ਲਫਾਫੇ ਅਪਨੀ ਨਜ਼ਾਕਤੀ ਦਾ ਰੰਗ ਦਸਦੇ ਲਭਦੇ ਨ।

ਜਨਕ ਹੋਰੋਂ ਤੇ ਅਪਨੀ ਧੀ ਸੀਤਾ ਦੀ ਬਿਦਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪਰ ਰੋਇਥੈ ਸੱਸਾਰੀ ਮਮਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਅਪਨੇ ਲਗਾਓ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਇਥੈ ਅਪਨੇ ਵਿਦੇਹ ਖਤਾਬ ਗੀ ਬਟਾ ਲਾਈ ਦਿੱਤਾ ਹਾ, ਪਰ ਲਫਾਫਾ-ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਦੇ ਲਫਾਫੇ ਤੇ ਪੂਰੇ ਸੋਲਾਂ ਆਨੇ ਬਿਦੇਹ ਨ। ਇੰਦਾ ਚਮਤਕਾਰ ਦਿਕਖੋ ਜੇ ਏਹ ਹਰ ਮੌਕੇ ਪਰ ਹਰ ਥਾਂ, ਸ'ਕਵਨੀ ਦੇ ਕਮਮ ਆਇਥੈ ਕੀ ਪੂਰੀ ਚਾਲੀ ਬਿਦੇਹ ਗੈ ਕਨੇ ਰੋਂਹਦੇ ਨ। ਇੰਦੇ ਚ ਨਾਂ ਕੁਸੈ ਅਪਨੇ ਕਨੈ ਮੋਹ-ਮਮਤਾ ਏ ਤੇ ਨਾਂ ਗੈ ਪਰਾਏ ਕਨੈ ਕੈਰ ਕਰੋਥ। ਇੰਦੇ ਥਮਾਂ ਕਮਮ ਲੇਇਥੈ ਭਾਏ ਕੂਡੇ ਚ ਸੁਣ੍ਹੀ ਦੇਓ ਤੇ ਫ਼ਹੀ ਉਤਥੂਂ ਦਾ ਚੁਕਿਕਿਥੈ ਧੋਈ-ਧਾਇਥੈ ਬਸ਼ਕਕ ਫ਼ਹੀ ਕਰਤੀ ਲੈਓ। ਏਹ ਮਹੇਸ਼ਾਂ ਨਿਰਲੇਪ ਤੇ ਨਿਸ਼ਛਲ ਗੈ ਰੋਂਹਦੇ ਨ। ਇੰਦੇ ਚ ਦੁਦਧ ਪਾਓ, ਦੇਹੀਂ ਪਾਓ ਤੇ ਭਾਏ ਸਾਗ-ਸਭਿਯਾਂ ਤੇ ਮਠੇਆਈਂ ਪਾਓ। ਤੇ ਫ਼ਹੀ ਧੋਓ ਤੇ ਸੁਚੇ-ਦੇ ਸੁਚੇ।

ਜੇਕਰ ਅਸ ਹੋਰ ਮਤੀ ਗਮ਼ੀਰਤਾ ਕਨੈ ਸੋਚਚੈ ਤਾਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਏ ਜੇ ਏਹ ਲਫਾਫਾ ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਅਜ਼ਜ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹਰ-ਤਤਵ ਆਸਤੈ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਕੇਨਦਰ ਬਨੀ ਗੇਦੀ ਏ। ਕਾਰੋ-ਮੋਟਰੋਂ, ਬਸ਼ੇਂ, ਟ੍ਰੈਨੋਂ ਤੇ ਜ਼ਹਾਜ਼ੋਂ ਚ ਸਫਰ ਕਰਨੇ ਆਹਲੇ ਲੋਕ ਅਪਨੇ ਖਾਨੇ-ਪੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਨ (ਰੁਣੀ-ਸਮੇਤ) ਇਨੋਂ ਲਫਾਫੇਂ ਚ ਗੈ ਪਾਇਥੈ ਅਪਨੇ ਕਨੈ ਰਖਦੇ ਨ, ਸਫਰ ਦਰਾਨ ਰੁਣੀ ਖਾਨੇ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪਰ ਇਨੋਂ ਲਫਾਫੇਂ ਗੀ ਗੋਦਾ ਚ ਬਛਾਇਥੈ ਅਪਨੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਤ੍ਰਹਿਤ ਕਰੀ ਲੈਂਦੇ ਨ। ਗੈਰ ਜਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜੂਠ-ਮਰੂਠ ਤੇ ਰੱਹਦ-ਖੈਂਹਦ ਤੁਂਦੇ ਚ ਗੈ ਲਪੇਟਿਥੈ ਚਲਦੀ ਗੁਣੀ ਬਿਚਾ ਗੈ ਬਾਹਰ ਸੁਣ੍ਹੀ ਓਡ੍ਰੇ ਨ। ਇਨਾ ਗੈ ਨੇਈ ਸਫਰ ਦੇ ਦੁਰਾਨ ਚ ਜੇਕਰ ਜ਼ਿਆਨੇ ਬਚੋਂ ਗੀ ਟੁਣੀ-ਪਸ਼ਾਬ ਆਵੇ ਤਾਂ ਓਹ ਕੀ ਇਨੋਂ ਲਫਾਫੇਂ ਬਿਚਚ ਗੈ ਕਰਾਇਥੈ ਬਾਹਰ ਸੁਣ੍ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਏ ਕੇਈ ਕਟਟਰ ਭਕਤ ਲੋਕ ਤੇ ਅਪਨੇ ਭਗਵਾਨ ਦਿਧੇਂ ਪਥਰ ਤੇ ਧਾਤੁਏਂ ਦੀ ਮੂਰਿਤਿਯੇਂ ਗੀ ਕੀ ਇਨੋਂ ਲਫਾਫੇਂ ਚ ਪਾਇਥੈ ਇਕ ਥਾਂ ਥਮਾਂ ਟੂੰਡੀ ਥਾਂ ਲੇਈ ਜਾਂਦੇ ਨ। ਕੇਈ ਪਿਤ੍ਰ-ਭਕਤ ਅਪਨੇ ਮਾਝ-ਬਕਵੈ ਦੇ ਫੁਲਲ ਕੀ ਇੰਦੇ ਚ ਪਾਇਥੈ ਹਰਿਦੁਆਰੈ ਦਾ ਰਸਤਾ ਪਕਢ੍ਹੇ ਨ। ਹਨ ਪਾਠਕ ਗੈ ਸੋਚਨ ਜੇ ਏਹ ਸੁਵਧਾਂ ਪੈਹਲੈਂ ਕੁਤਥੋਂ ਹਾਂਦਿਧਾਂ ਹਿਧਾਂ। ਏਹ ਸਥ ਸੁਵਧਾਂ ਲਫਾਫਾ ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਦਿਧਾਂ ਗੈ ਕਰਕਤਾਂ ਨ ਜਿੰਦੇ ਲੇਈ ਅਜ਼ਜੈ ਦਾ ਸਮਾਜ ਇੰਦਾ ਬੜਾ ਗੈ ਅਭਾਰੀ ਏ। ਸ'ਕਵਨੀ ਦੀ ਸੁਰਤ ਭਾਲ ਰਖਦੀ ਏ ਏਹ ਲਫਾਫਾ-ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਰੂਪੀ ਦੇਵੀ। ਲਫਾਫਾ-ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਮੀਰੀ, ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕੋਲਾ ਮਹੇਸ਼ਾਂ ਤੱਥੀ ਏ। ਟੂਏਂ ਲਫਜ਼ਾਂ ਚ ਏਹ ਸ਼ਹੇਈ ਅਰੰਥ ਚ ਧਰਮਨਿਰਪੇਕਤਾ ਦੀ ਪੈਰੋਕਾਰ ਏ।

ਲਫਾਫਾ ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਚਮਤਕਾਰ ਦਿਕਖੋ। ਏਹ ਲੋਕੋਂ ਦੇ ਕੁਝੇ ਕੋਲਾ ਕੁਝੇ ਗੁਨਾਹ ਗੀ ਨੀ ਛਪੈਲਨੇ ਦੀ ਸਮਰਥ ਰਖਦੀ ਏ। ਜੇਕਰ ਕੁਤੈ ਕੋਈ ਕਾਤਲ ਕੁਸੈ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰੀ ਦੇਏ ਤਾਂ ਤੁਸਦੇ ਮੂਤ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਟੁਕੁਡੇ ਇਨੋਂ ਲਫਾਫੇਂ ਚ ਪਾਇਥੈ ਰਫਾ-ਦਫਾ ਕਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨਜੈਜ ਤਰੀਕੇ ਕਨੈ ਬਚੋਂ ਗੀ ਜਨਮ ਦੇਏ ਤਾਂ ਓਹ ਕੀ ਲਫਾਫਾ ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਨੈ ਅਪਨੇ ਗਨਾਹ ਗੀ ਛਪੈਲੀ ਸਕਦੀ ਏ। ਬਸ, ਬਚੋਂ ਗੀ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਸਾਰ ਗੈ ਤੁਸ਼ੀ ਕਾਲੇ ਲਫਾਫੇ ਚ ਪਾਧਾ ਤੇ ਬਲਲੈਂ ਡੋਲ ਕੁਤੈ

ਗੈਹਲੀ ਜਾਂ ਸਡਕਾ ਦੇ ਕੋਨੇ ਪਰ ਛੋਡੀ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਧੂ ਬੀ ਕਰੀ ਤੇ ਬਚਾ ਬੀ ਅਪਨੇ ਭਾਗੇ ਜਿਥੈ ਤੇ ਭਾਏ ਮਰੈ। ਜੇਕਰ ਬਦ-ਕਿਸਮਤੀ ਕਨੈ ਓਹ ਕਾਏ-ਕੁਤੰਨੀ ਦੀ ਝੜੀ ਚਢੀ ਜਾ ਤਾਂ ਭਲੇਅਾਂ ਨਿਸ਼ਟਾਰਾ ਤੇ ਜੇਕਰ ਭਗਵਾਨ् ਦੀ ਮੇਹਰ ਕਨੈ ਵਿਸ਼ਵਾਮਿਤਰ ਰਿਣਿ ਦੁਆਰਾ ਤਾਗੀ ਦੀ ਸ਼ਕੁਨਤਲਾ ਗੀ ਸਮਾਲਨੇ ਆਹਲੇ ਕਣਵ ਰਿਣਿ ਆਹਲਾ ਲੇਖਾ ਕੋਈ ਦਾਤਾਲੂ ਆਇਥੈ ਉਸੀ ਚੁਕਕੀ ਲੈ ਤਾਂ ਮੌਜਾਂ ਗੈ ਮੌਜਾਂ।

ਤੱਥ ਕਿਤੀ ਦੀ ਚੰਚਾ ਰਾਹੋਂ ਲਫਾਫਾ-ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਦੀ ਖਾਸਿਧਤ ਤੇ ਸਾਮਨੈ ਆਈ ਏ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਹਰ ਕਮਮ ਚ ਮਦਦ ਕਰਨੇ ਲੇਈ ਮਹਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਕਾ ਦਾ ਬੀ ਜਿਕਰ ਹੋਆ, ਪਰ ਧਿਆਨ ਕਨੈ ਸੋਚੇਅ ਜਾ ਤਾਂ ਇਸ ਥਮਾਂ ਏਹ ਧੁਨਿ ਬੀ ਨਿਕਲਦੀ ਏ ਜੇ ਲਫਾਫਾ ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਦੇ ਢਾਰਾ ਜੁਲਮੋਂ ਤੇ ਗਨਾਹੋਂ ਗੀ ਬੀ ਬਢਾਵਾ ਮਿਲੇਆ ਏ। ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚ ਇਥੈ ਆਖਨੇ ਪੈਂਗ ਜੇ ਜਿਸਲੈ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਚੰਗੈਇਥਾਂ ਲੇਇਥੈ ਔਂਦੀ ਏ ਤਾਂ ਉਸ ਕਨੈ ਕਦੇਂ-ਕਦੇਂ ਕੋਈ ਕਰਾਈ ਬੀ ਆਈ ਜਂਦੀ ਏ। ਜਾਂ ਇਥਾਂ ਆਖੋ ਜੇ ਦਿਥੈ ਥਲਲੈ ਨਹੋਂ ਆਹਲਾ ਸ਼ਹਾਬ ਲਫਾਫਾ ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਕਨੈ ਬੀ ਹੋਈ ਗੇਦਾ ਏ।

ਇਤੇਂ ਇਕ ਗਲਲ ਜ਼ਰੂਰ ਬਚਾਰਨੇ ਜੋਗ ਏ ਜੇ ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਨੇ ਅਜਜੇ ਦੇ ਇਸ ਤਥਾਕਥਤ ਸਭਿ ਯੁਗ ਚ ਅਪਨੀ ਗਣ-ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਆਹਲਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟ ਨੇਈ ਹਾ ਕਰਨਾ ਲੋਡਚਦਾ ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚ ਓਹ ਕੇ-ਕਸੂਰ ਏ ਕੀ ਜੇ ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਿਖਟੀ ਚ ਇਕ ਮਹਤਵ ਆਹਲੀ ਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਿਰਜਨਾ ਹੋਂਦੇ ਹੋਈ ਬੀ ਏਹ ਅਪਨਾ ਅਧਾਰ ਮਾਹਨੂ ਦੀ ਸ਼ੈਲ-ਸਨਹਾਕਡੀ ਤੇ ਪਰਿ਷ਕਤ ਸੋਚ ਗੀ ਗੈ ਬਨਾਂਦੀ ਰੇਹਿਥੈ, ਪਰ ਜਿਸਲੈ ਮਾਹਨੂ ਦੀ ਸੋਚ ਗੈ ਵਿਕ੃ਤ ਹੋਈ ਜਾ ਤਾਂ ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਦਾ ਬੀ ਵਿਕ੃ਤ ਜਾਂ ਤਪ ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਆਹਲਾ ਤੇ ਜਾਂ ਅਪਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਆਹਲਾ ਰੂਪ ਗੈ ਸਾਮਨੈ ਔਂਦਾ ਏ। ਜੇਕਰ ਕੁਝੈ ਜਮਾਨੇ ਚ ਅਜਨਤਾ-ਏਲੋਰਾ, ਕੋਣਾਕ, ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਲਿੜ੍ਹਰਾਜ ਮਨਦਰ ਤੇ ਪੁਰੀ ਦੇ ਜਗਨਾਥ ਮਨਦਰ ਦੇ ਭਿੱਤ ਚਿੱਤਰੋਂ ਚ ਨਹੋਂ ਤੇ ਅਥਲੀਲ ਧੌਨਾਚਾਰੋਂ ਦਾ ਚਿੱਤਰਣ ਕਿਤਾ ਗੇਆ ਹਾ ਤਾਂ ਓਹ ਮਾਹਨੂ ਦੀ ਬਮਾਰ ਤੇ ਵਿਕ੃ਤ ਜਾਂ ਅਤਿ ਬਲਾਸੀ ਸੋਚ ਦਾ ਗੈ ਨਤੀਜਾ ਹਾ। ਠੀਕ ਇਥੈ ਹਾਲ ਅਜ ਗਣ-ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਦਾ ਏ ਤੇ ਗਣ-ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਦੇ ਅਸਰ ਕਨੈ ਗੈ ਲਫਾਫਾ-ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਦਾ ਵਿਕ੃ਤ ਰੂਪ ਬੀ ਸਾਮਨੈ ਆਵਾ ਕਰਦਾ ਏ। ਇਥੈ ਗਲਲ ਏ ਜੇ ਜੇਕਰ ਲਫਾਫਾ-ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ ਨੇ ਅਸੇਂਗੀ ਤੱਥ ਗਿਨੇ ਦੇ ਕੇਈ ਸੁਖ ਪਯਾਏ ਨ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਨੈ ਦੁਖ ਦੇਨੇ ਦਿਧਾਂ-ਸ਼ੰਭਾਵਨਾਂ ਬੀ ਪੇਸ਼ੋ-ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਗੇਇਥਾਂ ਨ।

‘ਲਫਾਫਾ ਸ਼ੰਸ਼੍ਕਤਿ’ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਨੈ ਪਥਾਰਿਣ ਦਾ ਜੇਹੜਾ ਸਨ੍ਤੁਲਨ ਬਿਗਡਿਥੈ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਗੀ ਬਢਾਵਾ ਮਿਲੇਆ ਏ ਤੇ ਕਨੈ ਬਿਲਾ-ਬਜਹ ਹਟਟੇ-ਕਟਟੇ ਦੁਧਾਰੂ ਪਸ਼ੁਏਂ ਦਿਧਾਂ ਜਾਨਾਂ ਗੇਇਥਾਂ ਨ ਤੰਦਾ ਬਰਣ ਕਰਦੇ ਮੌਕੈ ਦਿਲ ਗੈ ਕੰਬੀ ਜਂਦਾ ਏ। ਸਤੇ ਸਭਿ ਖੁਆਨੇ ਆਹਲੇ ਲੋਕ (ਮਰਦ ਤੇ ਜਨਾਨਿਆਂ) ਅਪਨੇ ਘਰੋਂ ਦਾ ਗੰਦ-ਮਾਲ ਇਨੋਂ ਲਫਾਫੇਂ ਚ ਜਮਹ ਕਰਿਥੈ ਘਰੋਂ ਦੇ ਸਾਮਨੈ ਨਾਲਿਧੋਂ ਚ ਜਾਂ ਗੈਹਲੀਂ ਦੇ ਦਰਮਧਾਨ ਚ ਸੁਉਧਿਥੈ ਅਪਨੀ ਸਫਾਈ ਕਰਿਥੈ ਦੂਏਂ ਆਸਤੈ ਮਸੀਕਤ ਪੈਦਾ ਕਰੀ ਦਿੰਦੇ ਨ। ਤੇ ਜੇਹੜੇ ਸਾਡੇ ਭਾਈ-ਕਨਥੁ ਮਹਾਨਗਰੋਂ ਚ ਬਨੀ ਦਿਧੋਂ ਬਹੁ ਮੰਜਲੀ ਅਮਾਰਤੋਂ ਦੀ ਪੈਹਲੀ ਮੰਜਲ ਕੋਲਾ ਲੇਇਥੈ ਤੱਥ ਆਹਲਿਧੋਂ ਸਾਰਿਧੋਂ ਮੰਜਲੋਂ ਚ ਰੱਹਦੇ ਨ ਤੰਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇਂ ਆਮਤੌਰ ਪਰ ਸਤੇ ਗੈ ਕੇਹੂਦਾ ਤੇ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹੋਂਦੇ ਨ। ਪੈਹਲੋਂ ਤੇ ਇਨੋਂ ਮੰਜਲੋਂ ਚ ਰੱਹਨੇ ਆਲੇ ਲੋਕ ਅਪਨੇ ਦੁਰਾਜੋਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖਾਲੀ ਪੀਪੇ ਰਖਦੇ ਹੋਂਦੇ ਹੋ ਤੇ ਜਿਸਲੈ ਓਹ ਕੂਡੇ ਕਨੈ ਭਰੋਈ ਜਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੰਦੇ ਘਰੇ ਦਾ ਕੋਈ ਬੀ ਮਾਹਨੂ ਜਾਂ ਅੱਧੂ ਜਾਂ ਨੌਕਰੋਂ ਦੇ ਢਾਰਾ ਤੇ ਜਾਂ ਜਮੇਦਾਰੋਂ ਦੇ ਰਾਹੋਂ ਥਲਲੈ ਪੁਜਾਇਥੈ ਜਾਂ ਪੁਜੋਆਇਥੈ ਗਲੀ ਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਜਗਹ ਪਰ ਸੁਝੀ-40/ਸੀਰੀਜ਼ : ਅਗਸ਼ਤ-ਸਤਾਬਰ 2001

ਸਟਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਹੂਨ ਇਨ੍ਹੋਂ ਲਫਾਫੇਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਨੈ ਏਹ ਤਥਾਕਥਤ ਸਭਿ ਬਹੁਮਂਜਲੀ ਫਲੋਟੇਂ ਦੇ ਨਿਬਾਸੀ ਉਪਰਾ ਦਾ ਗੈ ਛੱਡ੍ਹੁ ਕਰਾਇਥੈ ਅਪਨੀ ਸਭਿਤਾ ਦਾ ਨਰਾਲਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੀ ਦਿੰਦੇ ਨ। ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਤੌਰ ਪਰ ਕਦੋਂ ਏਹ ਸਡੀ-ਗਲੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਕੂਡੇ-ਕਰਕਟ ਕਨੈ ਭਰੇ ਦੇ ਲਫਾਫੇ ਆਮਤੌਰ ਗੈਲੀ ਦੇ ਬਸ਼ਕਾਰ ਗੈ ਪੌਂਦੇ ਨ। ਜੇਕਰ ਉਸਲੈ ਖੁਦਾਨਖਾਸਤਾ ਕੋਈ ਮਰਦ ਜਾਂ ਜਨਾਨੀ ਆਪ ਮੁਹਰੇ ਹੋਇਥੈ ਗਲੀ ਚ ਟੁਰਾਰਦੇ ਹੋਨ ਤੇ ਚਾਨਚਕ ਇਥੈ ਨੇਹਾ ਲਫਾਫਾ ਤੁਂਦੇ ਉਪਰ ਪੇਈ ਜਾ ਤਾਂ ਤੰਦਾ ਜੇਹੜਾ ਧਰਾਕਾ ਨਿਕਲਦਾ ਏ ਉਸਦੀ ਤੇ ਗਲਲ ਗੈ ਛੋਡ੍ਹੋ ਪਰ ਤਸ ਗੰਦਗੀ ਕਨੈ ਤੰਦੀ ਜੇਹੜੀ ਬੇਸ਼ਕਲੀ ਹੋਈ ਜਂਦੀ ਏ ਉਸ ਕਨੈ ਓਹ ਨਕਕ-ਕਨਨ ਕਟੋਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਰਾਵਣ ਦੀ ਭੈਨ ਸੂਰਜਨਖਾ ਕੋਲਾ ਬੀ ਕੁਰੀ ਹੋਈ ਜਂਦੀ ਏ। ਫਿੰਨੀ ਜੇਕਰ ਓਹ ਲਫਾਫੇ ਬਗਦਿਯੋਂ ਨਾਲਿਯੋਂ ਪੌਂਦੇ ਨ ਜਾਂ ਜਾਨੇ-ਅਨਜਾਨੇ ਸੁਫ਼ੇ ਜਂਦੇ ਨ ਤਾਂ ਤੰਦਾ ਬਗਨਾ ਬੀ ਬੰਦ ਤੇ ਗੰਦਾ ਪਾਨੀ ਗੈਲੀਂ ਚ ਗੰਦ ਫਲਾਂਦਾ ਇਥਾਂ ਬਗਦਾ ਏ ਆਕਖੀ ਨਰਕ ਦੇ ਦਰਧਾ ਚ ਹਾਡ ਪੇਈ ਗੇਦਾ ਏ। ਨੇਹੀਂ ਹਾਲਤੀ ਔਨੇ ਜਾਨੇ ਆਹਲੇ ਕਦੋਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਬੇ ਗੀ ਜਾਫ਼ੇ ਮਾਰਦੇ ਲ'ਬਦੇ ਨ ਤੇ ਕਦੋਂ ਦਕਾਨੇ ਦੇ ਥਫ੍ਹੇਂ ਉਪਰ ਛੱਡਾਏ ਮਾਰੀ-ਮਾਰੀ ਉਛਲਿਥੈ ਗੈਲੀਂ ਟਘਨੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਲਭਦੇ ਨ। ਜੇਕਰ ਉਸਲੈ ਕਦੋਂ ਸ਼ਕੂਟਰ, ਕਾਰਾਂ ਤੇ ਆਂਟੋ ਰਿਕਸ਼ੋ ਬੀ ਔਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਾਨ ਤਾਂ ਫਿੰਨੀ ਲੈਓ ਠਘੇ ਗੈ ਠਘੇ। ਉਸਲੈ ਨੇਹ ਲਫਾਫੇ ਸੁਫ਼ਿਥੈ ਰਸਤੋਂ ਦਾ ਕੁਰਾ ਕਰਨੇ ਆਹਲੇ ਗੀ ਤ੍ਰੇਰਿਧੋਂ-ਤ੍ਰੇਰਿਧੋਂ ਗਾਲੀਂ ਦੇ ਗਫ਼ੇ ਗੈ ਥਹੋਂਦੇ ਨ। ਗਲਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਤਥੋਂ ਗੈ ਨੇਈ ਮੁਕਦੀ। ਜਿਸਲੈ ਮੁਨਸਪਲਟੀ ਦੇ ਮਲਾਜਮੇਂ ਦੀ ਪਲਟਨ ਅਪਨੇ ਝਾਡੂ ਤੇ ਡੰਡੇ ਹਤਥੋਂ ਚ ਲੇਇਥੈ ਤੇ ਕਨੈ ਅਪਨੇ ਨਕਕ ਮੂਹ ਲਪੇਟਿਥੈ ਕਦੋਂ-ਕਦਾਏ ਅਪਨੇ ਸ਼ਹਾਬ ਕਨੈ ਆਈ ਪੁਜਨ ਤਾਂ ਤੁਂਦੇ ਮੂਹੋਂ ਦਾ ਨੇਹ ਕੂਡੈਂ ਨੇ ਭਰੇ ਦੇ ਲਫਾਫੇ ਸੁਟਟਨੇ ਆਹਲੋਂ ਆਸਟੈ ਜੇਹੜੇ ਤੋਹਫੇ ਟਪਕਦੇ ਨ ਉਸ ਰਸਤੈ ਨਕਕ-ਮੂਹ ਬੰਦ ਕਰਿਥੈ ਛੱਡਾਏ ਮਾਰੀ-ਮਾਰੀ ਤੇ ਉਛਲੀ ਜਾਨੇ ਆਹਲੇ ਗੀ ਅਪਨੇ-ਅਪਨੇ ਕਨਨ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਆਸਟੈ ਬੀ ਮਜਬੂਰ ਕਰੀ ਦਿੰਦੇ ਨ। ਇਸ ਕੋਲਾ ਸਾਫ਼ ਹੋਈ ਜਂਦਾ ਏ ਜੇ ਜੇਹੜਿਆਂ ਬੀਬੀ ਜਾਂ ਸਾਹਬ ਹੋਰ ਫਲੈਟ ਦਿਧੋਂ ਉਪਰਲਿਧੋਂ ਮੰਜਲਿਂ ਉਪਰਾ ਗੰਦਗੀ ਤੇ ਕੂਡੇ ਕਨੈ ਭਰੇ ਦੇ ਲਫਾਫੇ ਸੁਟਦੇ ਨ ਤੰਦੀ ਅਕਲ ਬੀ ਗਾਸੈ ਉਪਰ ਗੈ ਟੰਗੋਈ ਦੀ ਹੋਂਦੀ ਏ। ਕੋਈ ਭਲਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਲਫਾਫਾ ਬਮਥ ਦਾ ਸ਼ਕਾਰ ਹੋਈ ਜਾ ਤਾਂ ਓਹ ਅਪਨੀ ਕਿਸਮਤ ਗੀ ਤੇ ਲਫਾਫੇ ਸੁਫ਼ੇ ਆਹਲੋਂ ਗੀ ਫਟਕਾਰਦਾ ਗੈ ਘਰ ਪੁਜਦਾ ਏ।

ਖੀਰ ਚ ਇਥੈ ਆਖਨਾ ਪੌਗ ਜੇ ਲਫਾਫਾ ਸਾਂਸਕ੃ਤਿ ਕੋਲਾ ਅਖੇਂਗੀ ਹੋਰ ਬੀ ਬਡਿਆਂ ਮੇਦਾਂ ਨ। ਮੇਦ ਏ ਜੇ ਏਹ ਅਪਨਾ ਹੋਰ ਬੀ ਮਤਾ ਬਸ਼ਤਾਰ ਕਰਗ ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਕੋਂ ਗੀ ਹੋਰ ਮਤਾ ਸੁਖ ਤੇ ਸ਼੍ਵੱਲਤਾਂ ਪ੍ਰਾਸ ਹੋਈ ਸਕਨ। ਪਰ ਡਰ ਇਸ ਗਲਲਾ ਦਾ ਏ ਜੇ ਹੂਨ ਲਫਾਫਾ ਸਾਂਸਕ੃ਤਿ ਦੇ ਖਲਾਫ ਬੀ ਇਕ ਮਹਾਜ ਤ्यਾਰ ਹੋਆ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਪਰ ਦਬਾਵ ਪਾਯਾ ਜਾ ਕਰਦਾ ਏ ਜੇ ਇਕ ਕਨੂਨ ਬਨਾਇਥੈ ਇਨ੍ਹੋਂ ਲਫਾਫੇਂ ਦੀ ਪੈਂਦਾਬਾਰ ਉਪਰ ਗੈ ਰੋਕ ਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ। ਤੱਦਾ ਆਖਨਾ ਏ ਜੇ ਏਹ ਲਫਾਫੇ ਜਿਥੋਂ ਕੇਇਧੋਂ ਬਮਾਰਿਧੋਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਬਨਦੇ ਨ ਉਥੋਂ ਇੰਦੀ ਬਜਾ ਕਨੈ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਬੀ ਫੈਲਾ ਕਰਦਾ ਏ ਇਕ ਮਿੰਟ ਧਿਆਨ ਲਾਇਥੈ ਸੋਚੇਆ ਜਾ ਏਹ ਗਲਲ ਸਾਫ਼ ਹੋਈ ਜਂਦੀ ਏ ਜੇ ਇੰਦੇ ਦੁਰਪਧੋਗ ਦੀ ਬਜਾ ਕਨੈ ਗੈ ਇੰਦੇ ਉਪਰ ਸ਼ਕਕੀ ਅੰਗੁਲਿਧੀਂ ਟਿਕਨ ਲਗਿਆਂ ਨ। ਜੇਕਰ ਇੰਦਾ ਸਦੁਪਧੋਗ ਕਿਤਾ ਜਾ ਤਾਂ ਕਿਥਾ ਨੇਈ ਬਿਗਡੈ।

